

Belastingdienst

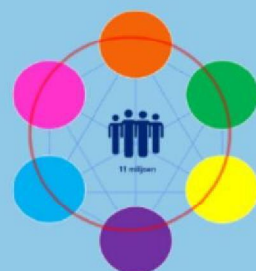
Werkinstructie Aandachtsgebied box 3, thema effectenbezit

Toezicht Particulieren

Versie 1.0 - Oktober 2025

Colofon

Medewerkers Toezicht Particulieren
onder regie van
Landelijke Regie Particulieren (LRP)

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
2	Onderdelen box 3, thema effectenbezit	3
3	Inhoudelijke beoordeling en behandeling	4
3.1	Stap 1 tot en met 5	4
3.2	Stap 6 Beoordeel het uitgeworpen formulier OWR	4
3.3	Stap 7 tot en met 12	4
4	Effectenbezit in box 3	5
4.1	Algemeen	5
	4.1.1 <i>Direct rendement</i>	6
	4.1.2 <i>Indirect rendement (waardemutaties)</i>	6
4.2	Soorten aandelen/effecten	8
	4.2.1 <i>Aandelen en effecten via de Euronext of andere internationale effectenbeurs</i>	8
	4.2.2 <i>Niet via beurs verhandelbare aandelen en effecten</i>	8
	4.2.3 <i>Aandelen of participaties in beleggingsfondsen</i>	8
5	Berekening werkelijk rendement	10
5.1	Formulier OWR	10
	5.1.1 <i>Reguliere voordelen (direct rendement)</i>	10
	5.1.2 <i>Waardemutaties beleggingen (indirect rendement)</i>	10
	5.1.3 <i>In te vullen gegevens</i>	12
	5.1.4 <i>Beleggingen anders dan in euro's</i>	13
5.2	Genietingstijdstip reguliere voordelen	13
5.3	Bijgeschreven renten	14
5.4	Geen kostenaf trek	15
5.5	Waardering beleggingen	16
	5.5.1 <i>Effecten die via Euronext Amsterdam verhandeld worden</i>	16
	5.5.2 <i>Incourante effecten</i>	17
	5.5.3 <i>Beleggingsfondsen van financiële instellingen</i>	17
	5.5.4 <i>Beleggingsfondsen van niet-financiële instellingen</i>	18
	5.5.5 <i>Fiscaal transparant fonds</i>	18
5.6	Financiering van beleggingen; geen saldering met schulden	19
5.7	Toepassing vrijstelling groene beleggingen	20

1 Inleiding

Dit is de werkinstructie voor de behandeling van het aandachtsgebied Box 3, thema effectenbezit. Bij de werkinstructie horen de documenten:

- [Handleiding OWR \(Opgaaf werkelijk rendement\) Raadplegen vanuit ^{5.1.21}](#)
- **Handleiding formulier OWR Uitworp**

Deze documenten zijn beschikbaar op de site van de [ICT gebruikersondersteuning](#) onder de K van ^{5.1.21} en de O van OWR

Stappenstructuur werkinstructie

De 'Handleiding formulier uitworp' beschrijft de stappen die je uitvoert als je een formulier OWR behandelt en deze werkinstructie beschrijft de inhoudelijke beoordeling en behandeling van het formulier OWR met een risico in thema effectenbezit. Zie ook onderstaand schema:

Stap(pen)	Doel en vindplaats
Stap 1 tot en met stap 5	Deze stappen beschrijven het ophalen en in behandeling nemen van een formulier OWR. Gebruik voor deze stappen de 'Handleiding formulier uitworp'
Stap 6	Deze stap beschrijft de inhoudelijke beoordeling en de behandeling van het formulier OWR met een risico in het thema effectenbezit. Gebruik hiervoor deze werkinstructie.
Stap 7 tot en met stap 12	Deze stappen beschrijven: - de communicatie met de belastingplichtige/gemachtigden - het vaststellen van een aangifte Gebruik voor deze stappen de 'Handleiding formulier uitworp'.

Coördinatie en beheer

Deze werkinstructie is geschreven aan de hand van de input van collega's die aan het betreffende werkproces werken. Het team Landelijke Regie Particulieren (LRP) coördineert de ontwikkeling van deze werkinstructie en beheert de centrale plaats waar de werkinstructies en procesplaten beschikbaar worden gesteld. Heb je suggesties, opmerkingen of tips? Neem dan contact op via de Landelijke regie Particulieren_postbus.

In deze werkinstructie wordt uitgelegd wanneer de belastingplichtige effecten in box 3 heeft en wordt ingegaan op welke wijze waarop het werkelijk rendement van een effectenportefeuille in box 3 wordt bepaald. Het thema effectenbezit is onderverdeeld in 9 onderdelen. Zie onderstaande tabel voor de onderdelen die hieronder vallen.

Onderdeel	Onderwerp
1	Algemeen
2	Soorten aandelen/effecten
3	Gegevens in formulier OWR
4	Genietingstijdstip reguliere voordelen
5	Bijschreven renten
6	Geen kostenafrek
7	Waardering beleggingen
8	Financiering van beleggingen
9	Toepassing vrijstelling groene beleggingen

Onderwerp nader toegelicht

In de volgende hoofdstukken wordt per onderdeel beschreven waar het onderwerp precies om draait, met name in fiscaaltechnisch opzicht.

Inhoudelijke beoordeling en behandeling

Stap 6 is de inhoudelijke beoordeling en behandeling van de rubriek effectenbezit in het formulier OWR. Uiteraard is deze beschrijving niet uitputtend. Mocht je een uitzondering in behandeling hebben, dan kan het nodig zijn om op je kantoor meer vaktechnische kennis te zoeken. Ga hiervoor naar je buddy/volg je de vaktechnische lijn.

Uitzonderingen in deze werkinstructie

Deze instructie ziet niet op het geld (in euro's) op een zogenoemde beleggingsbetaalrekening. Een dergelijke betaalrekening is aan te merken als een banksaldo en valt onder het onderdeel 'bank- en spaartegoeden'. Deze worden niet behandeld in deze instructie. Dat zelfde geldt voor schulden die zijn aangegaan voor de aankoop van beleggingen. Ook daarvoor is een separate instructie.

3 Inhoudelijke beoordeling en behandeling

De 'Handleiding formulier uitworp' beschrijft de stappen die je uitvoert als je een formulier OWR behandelt en deze werkinstructie beschrijft de inhoudelijke beoordeling en behandeling van het formulier OWR met een risico in thema effectenbezit. Hieronder zijn de stappen toegelicht.

3.1 Stap 1 tot en met 5

Zie de 'Handleiding formulier uitworp'

3.2 Stap 6 Beoordeel het uitgeworpen formulier OWR

Allereerst beoordeel je of het formulier OWR zich leent voor [passend contact](#) met belastingplichtige. Zoek in de [infozet](#) de toelichting op de uitworpbewering(en) om het aangewezen risico te beoordelen. Vergelijk de rubriek van het aandachtsgebied in het formulier met onze (systeem)informatie. Controleer ook of de informatie uit het formulier OWR aansluit bij de reeds ontvangen aangifte inkomstenbelasting van belastingplichtige die in [5.1.2i](#) is opgenomen. In het volgende hoofdstuk vind je een toelichting op de inhoudelijke beoordeling van het thema.

3.3 Stap 7 tot en met 12

Deze stappen beschrijven de communicatie met de belastingplichtige of gemachtigde en het vaststellen van een aangifte. Gebruik hiervoor de 'Handleiding formulier uitworp'

4 Effectenbezit in box 3

In deze paragraaf wordt uitgelegd hoe een belastingplichtige die effecten in box 3 bezit ter zake van dergelijke bezittingen het werkelijk rendement bepaalt en hoe deze dat moet invullen in het formulier OWR. In deze werkinstructie worden de hoofdlijnen van de (fiscale) ins en outs over effecten in box 3 behandeld.

Eerst wordt een algemene theoretische beschouwing gegeven. Bij de bepaling van het werkelijk rendement wordt onderscheid gemaakt tussen effecten in euro's en in vreemde valuta's. Vervolgens wordt ingegaan op het waarderen van effecten ter bepaling van het werkelijk rendement en op groen beleggen.

4.1 Algemeen

In het spraakgebruik wordt voor de definitie van beleggingen gedoeld op het investeren van geld in aandelen, effecten en andere vermogensrechten om op de lange termijn een voordeel mee te behalen. Dat voordeel kan zijn te ontvangen dividenden en rente, maar ook een te behalen waardestijging.

In de systematiek van box 3 zijn de beleggingen ondergebracht in artikel 5.3, tweede lid, onderdeel e, Wet IB 2001. Daarin is opgenomen dat tot de bezittingen worden gerekend: rechten die niet op zaken betrekking hebben, waaronder geld. Dat is een zeer ruime definitie, waaronder veel meer valt dan wat we in het spraakgebruik verstaan onder beleggingen. Voor beleggingen in de zin van het formulier OWR kan je denken aan:

- aandelen, participaties en winstbewijzen en alle rechten die daarop betrekking hebben, zoals opties
- obligaties
- winstrechten

Uitgangspunt is dat alle beleggingen die in economische zin rendement kunnen opleveren en waarvan de inkomsten **niet** al als inkomsten uit werk en woning of inkomsten uit aanmerkelijk belang in aanmerking zijn genomen, in het formulier OWR worden ingevuld.

De Hoge Raad heeft aangegeven dat het werkelijk rendement op beleggingen alle positieve en negatieve resultaten van de beleggingen in box 3 omvat. Dit kan worden uitgesplitst in twee delen:

1. Het **directe** rendement, zoals obligatierente en dividend. Dit rendement wordt aangemerkt als 'reguliere voordelen'.
2. Het **indirecte** rendement in de vorm van waardemutaties. Volgens de Hoge Raad behoren zowel gerealiseerde als ongerealiseerde waardemutaties tot het werkelijk rendement.

Het verschil tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardemutaties komt op het volgende neer. Een gerealiseerde waardemutatie is de winst (of het verlies) bij de verkoop van bijvoorbeeld aandelen tegen een hogere (of lagere) koers dan waarvoor deze aandelen waren gekocht. Een ongerealiseerde waardemutatie doet zich voor als de aandelen aan het eind van het kalenderjaar een hogere of lagere koers hebben dan bij het begin van het kalenderjaar, maar de aandelen (nog) niet zijn verkocht.

4.1.1 Direct rendement

Het directe rendement op beleggingen, oftewel de reguliere voordelen, moet in eerste instantie worden opgenomen in het formulier OWR. In het nieuwe artikel 5.27, eerste lid, Wet IB 2001 is over de reguliere voordelen het volgende bepaald:

Tot de reguliere voordelen worden **in ieder geval** gerekend:

- a. rente
- b. huur
- c. pacht
- d. dividend
- e. winstuitkering
- f. vergoeding voor het verstrekken van kapitaal
- g. licentievergoeding
- h. gebruiksvergoeding
- i. voordeel uit het ter beschikking staan voor eigen gebruik van een onroerende zaak

Voor de beleggingen geldt dat de onderdelen a, d, e, en f van belang zijn. Maar let op, in artikel 5.27, eerste lid staat: tot de reguliere voordelen worden in ieder geval gerekend (...). Het kan dus zijn dat bepaalde reguliere voordelen uit een belegging anders genoemd worden. Dan kan het toch een regulier voordeel zijn.

Stockdividend (dividend uitgekeerd in aandelen) bijvoorbeeld. Dat woord komt niet voor in deze lijst, maar is echt een regulier voordeel. Door de woorden 'in ieder geval' komt tot uitdrukking dat dit rijtje reguliere voordelen niet-limitatief is.

Het directe rendement wordt in de regel separaat gecommuniceerd op jaaroverzichten, dividendnota's en dergelijke, denk aan ontvangen dividend op aandelen en ontvangen rente op obligaties. In de regel zijn de directe rendementen daardoor relatief gemakkelijk vast te stellen en controleerbaar.

In onderdeel 3.5 wordt nader ingegaan op de in het formulier OWR in te vullen gegevens.

4.1.2 Indirect rendement (waardemutaties)

De waardemutatie van beleggingen is complexer om vast te stellen en wordt bepaald door het hanteren van een vermogensvergelijking. Bij het opstellen van een vermogensvergelijking worden het begin- en eindvermogen gecorrigeerd met door een belastingplichtige verrichte onttrekkingen en stortingen. Hierdoor is het ook niet nodig om alle stortingen en onttrekkingen van beleggingen te laten invullen in het formulier OWR.

Een vermogensvergelijking waarmee de waardemutaties van een belegging kan worden berekend, ziet er voor belastingjaar 2024 als volgt uit:

Waarde van de beleggingen op 31 december 2024	
Waarde van de beleggingen op 1 januari 2024	-
Verschil	
Stortingen in 2024	-
Onttrekkingen in 2024	+
Totale waardemutatie (indirect rendement)	

Nieuw vermogen dat wordt ingebracht in bijvoorbeeld een beleggingsportefeuille wordt in de vermogensvergelijking aangemerkt als een storting. Denk aan een overboeking van € 1.000 vanuit een bankrekening (of vanuit een aan de beleggingsportefeuille gekoppelde separate beleggingsrekening*) naar je

beleggingsportefeuille, waarmee je vervolgens bijvoorbeeld nieuwe aandelen Tesla aanschaft of een participatie neemt in een Robeco beleggingsfonds. De vermindering met een dergelijke storting zorgt ervoor dat elementen die wel leiden tot een hoger eindvermogen, maar niet het resultaat zijn van een daadwerkelijke waardestijging, buiten de vaststelling van het werkelijk rendement blijven.

** De bankrekening of beleggingsrekening hoeft niet te worden vermeld in het onderdeel beleggingen, deze horen thuis in het onderdeel bank- en spaarrekeningen. Dit zijn immers geen beleggingen, maar bankrekeningen.*

Omgekeerd wordt vermogen dat aan de beleggingsportefeuille wordt onttrokken in de vermogensvergelijking weer bij het eindvermogen opgeteld. Denk bijvoorbeeld aan de verkoop van de eerder gekochte aandelen Tesla. Dat is een gerealiseerde waardemutatie die onderdeel uitmaakt van het werkelijk rendement. Door deze als onttrekking in aanmerking te nemen wordt deze meegenomen in de bepaling van het werkelijk rendement. In de regel zal deze transactie ook zichtbaar zijn op een bankrekening als inkomend bedrag (of op de aan de beleggingsportefeuille gekoppelde separate beleggingsrekening).

Stortingen en onttrekkingen worden in aanmerking genomen tegen de waarde in het economische verkeer ten tijde van de storting of de onttrekking. Dit sluit aan bij de wettelijke waarderingsregels in box 3 en zorgt ervoor dat waardemutaties in de periode dat bezittingen en schulden tot het box 3-vermogen behoren tot het werkelijk rendement worden gerekend, conform de overwegingen van de Hoge Raad in het arrest van 6 juni 2024.

Voorbeeld

Belastingplichtige Ruud heeft op 1 januari 2024 € 50.000 aan aandelen KPN, Ahold, TomTom en Philips in een beleggingsportefeuille bij de ING-bank. Op 1 april 2024 stort Ruud € 10.000 bij in de beleggingsportefeuille vanuit zijn aan de beleggingsportefeuille gekoppelde bankrekening, waarvoor aandelen Tesla worden aangeschaft.

Op 1 juni 2024 ontvangt Ruud € 400 dividend (bruto) op de aandelen Philips. Tot slot zijn op 1 september 2024 aandelen Ahold verkocht voor € 5.000. Zijn beleggingsportefeuille is eind 2024 € 65.000 waard. Ruud heeft geen ander box 3-vermogen.

Het werkelijk rendement voor Ruud is € 10.400. Dit komt per saldo neer op de reguliere voordelen (direct rendement) van in totaal € 400 (bruto) dividend, en de waardestijging van de aandelen van in totaal € 10.000 (indirect rendement).

De berekening van het werkelijk rendement voor Ruud in 2024 is in de volgende vermogensvergelijking weergegeven.

Waarde aandelen op 31 december 2024:	€ 65.000	
Waarde aandelen op 1 januari 2024:	€ 50.000	-
Verschil	€ 15.000	
Stortingen in 2024 (aankoop Tesla)	€ 10.000	-
Onttrekkingen in 2024 (verkoop Ahold)	€ 5.000	+
Indirect rendement	€ 10.000	
Reguliere voordelen in 2024 (bruto dividend Philips; direct rendement)	€ 400	+
Werkelijk rendement 2024	€ 10.400	

Op basis van de huidige wettelijke systematiek wordt het box 3-inkomen niet lager dan nihil vastgesteld. Als het totale werkelijke rendement van alle bezittingen en schulden gezamenlijk negatief is, dan zal het box 3-inkomen op nihil worden gesteld.

In onderdeel 3.3 wordt nader ingegaan op de in het formulier OWR in te vullen gegevens.

4.2 Soorten aandelen/effecten

Bij aandelen en effecten gaat het in het algemeen over aandelen, obligaties en opties die verhandelbaar zijn via de Euronext of een andere effectenbeurs in het buitenland. Maar er zijn ook niet via beurs verhandelbare aandelen en effecten. En er zijn belastingplichtigen die aandelen of participaties in beleggingsfondsen bezitten. Alle genoemde soorten vormen bezittingen in box 3.

4.2.1 Aandelen en effecten via de Euronext of andere internationale effectenbeurs

Aandelen, obligaties en opties die verhandelbaar zijn via de Euronext of een andere effectenbeurs in het buitenland kan een belastingplichtige aankopen via zijn bank en aanhouden via een aparte beleggingsrekening bij zijn bank. Ook kan de belastingplichtige via een andere financiële instelling de aandelen aankopen. Denk bijvoorbeeld aan Saxo (voorheen Binck bank), Lynx, Degiro, etc.

In de praktijk gaat dat vaak als volgt. Om deze aandelen te kunnen kopen, maakt de belastingplichtige eerst vanuit zijn betaalrekening geld over op een separate beleggingsrekening. Dat laatste is een echte betaalrekening in euro's. Met die euro's worden aandelen gekocht. De beleggingsrekening bestaat (vaak) uit een beleggingsbetaalrekening en een effectenrekening.

4.2.2 Niet via beurs verhandelbare aandelen en effecten

Belastingplichtigen kunnen ook beleggen in niet via de beurs verhandelbare effecten. Denk bijvoorbeeld aan een klein pakket (minder dan 5%) aandelen in een familiebedrijf. Uit het aandeelhoudersregister van de vennootschap volgt wie aandeelhouder zijn, en hoeveel aandelen in bezit zijn. Het aandeelhoudersregister wordt bijgehouden door BV of NV, en is onderdeel van de administratie van de vennootschap.

Tip

In de applicatie kan je aandelentransacties per BV terugvinden.

4.2.3 Aandelen of participaties in beleggingsfondsen

Beleggingsfondsen zijn opgericht voor mensen die wel willen beleggen, maar er eigenlijk geen verstand van of tijd voor hebben. Een beleggingsfonds is simpel gezegd een verzameling beleggingen, ook wel een mandje genoemd, waarin meerdere beleggers investeren. Zo'n fonds, of het mandje, wordt door professionele beleggers beheerd, ook wel de beheerders genoemd.

De beheerders van beleggingsfondsen beleggen het geld in bijvoorbeeld aandelen, obligaties, vastgoed en/of grondstoffen. De belegger krijgt in ruil voor zijn investering (geld) in het fonds een aandeel in het fonds. Zo'n aandeel kan ook een participatie genoemd worden.

Voorbeelden van beleggingsfondsen zijn bijvoorbeeld de fondsen van Robeco en Blackrock maar ook reguliere banken en vermogensbeheerders bieden beleggingsfondsen aan.

Iets wat lijkt op een beleggingsfonds zijn de zogeheten trackers van bijvoorbeeld Ishares en Vaneck. Het woord 'tracker' komt van het Engelse 'to track', wat 'volgen' betekent. Een tracker is een beleggingsinstrument dat de prestatie van bijvoorbeeld een beursindex probeert te volgen. Trackers hebben kenmerken van een beleggingsfonds. Ze geven toegang tot een gespreide portefeuille. Trackers hebben daarnaast ook kenmerken van een aandeel. Ze noteren aan de beurs en worden er ook continu verhandeld.

5 Berekening werkelijk rendement

5.1 Formulier OWR

In het formulier OWR moeten zowel de reguliere voordelen uit beleggingen (direct rendement), als waardemutaties van die beleggingen (aan de hand van een vermogensvergelijking) worden ingevuld.

5.1.1 Reguliere voordelen (direct rendement)

Reguliere voordelen die worden genoten op **courante** effecten, zoals aandelen, obligaties etc. die via een financiële instellingen (bank, Digirow etc) worden aanhouden, zijn zichtbaar op het jaaroverzicht. Deze gegevens worden ook aan de Belastingdienst gerenseigneerd 5.1.2i dus dat is makkelijk te controleren.

In de overzichten worden deze voordelen meestal als rente (bij obligaties) of dividend opgenomen. Soms zie je stockdividend staan. Dat is dus ook een regulier voordeel.

Let op!

Het stockdividend wordt ook bij de eindwaarde van de effecten opgenomen (meer aandelen!). Daarom hoeft je het stockdividend niet ook nog als regulier voordeel in aanmerking te nemen. Dat zou tot een dubbeltelling leiden. Twijfel je, vraag dan jouw VTA.

Het dividend dat wordt uitbetaald op **incourante** aandelen wordt als dividend in het formulier OWR ingevuld. Om erachter te komen of dividenden zijn uitbetaald, kan je via de applicatie DUS (Dividend uitvoering systeem) de dividenden van de BV opvragen.

Reguliere voordelen die worden genoten op aandelen of participaties van **beleggingsfondsen die via een financiële instellingen** (bank, Robeco etc) worden aanhouden, zijn zichtbaar op het jaaroverzicht. Deze gegevens worden ook aan de Belastingdienst gerenseigneerd 5.1.2i dus dat is makkelijk te controleren. In de overzichten worden deze voordelen meestal als rente of dividend opgenomen.

Uit de jaarrekening van **beleggingsfondsen van niet-financiële instellingen** volgt het ook als in dat jaar 'dividenden' of 'winstrechten' of voordelen uit 'participaties' zijn uitgekeerd. Als het fonds een BV of een NV is, dan zullen de reguliere voordelen als dividenden in de jaarrekening te vinden zijn. Als het fonds transparant is (een besloten CV, besloten fonds voor gemene rekening), is een voordeel uitbetaald op de participaties eigenlijk niet een dividend in de civiel juridische vorm. Soms staat dat wel als dividend in de jaarrekening. Maar het kan als een uitbetaling van een winstrecht of uitbetaling op participaties genoemd worden. Als reguliere voordelen zijn ontvangen op dit soort participaties, bijvoorbeeld een voordeel uit participaties, dan wordt dit reguliere voordeel in aanmerking genomen in het formulier OWR in het onderdeel beleggingen. Dat voordeel hoeft dus niet te worden uitgesplitst naar de overige bezittingen.

5.1.2 Waardemutaties beleggingen (indirect rendement)

Het geld (in euro's) op de beleggingsbetaalrekening is aan te merken als een banksaldo en wordt dan ook apart opgenomen in het onderdeel bank- en spaartegoeden van het formulier OWR.

De effectenrekening met daarin de waarde van de aangekochte aandelen, obligaties etc. wordt opgenomen in het onderdeel beleggingen van het formulier OWR. Zie voorbeeld 1 ter illustratie.

Voorbeeld 1

Piet wil gaan beleggen via zijn bank. Hij heeft al een betaalrekening met nummer 1 bij deze bank. Op deze betaalrekening ontvangt hij salaris en via deze betaalrekening betaalt hij zijn uitgaven zoals de boodschappen. Hij opent een beleggingsrekening. Deze beleggingsrekening bestaat uit een beleggingsbetaalrekening (2) en een effectenrekening (3).

Op 1 december 2024 stort Piet van zijn betaalrekening (1) € 1.000 op de beleggingsbetaalrekening (2). Van deze € 1.000 koopt Piet 25 aandelen Ahold à € 30 per stuk en 6 aandelen Randstad à € 41. Deze staan op de effectenrekening (3).

Piet heeft op 2 december nog € 4 op zijn beleggingsbetaalrekening (2) staan en op zijn effectenrekening (3) 25 aandelen Ahold en 6 aandelen Randstad met een waarde van € 996 (bij een ongewijzigde koers).

Piet ontvangt op 15 december 2024 op zijn beleggingsbetaalrekening (2) € 15 dividend op de aandelen Ahold. Op de aandelen Randstad wordt in december geen dividend uitgekeerd.

Op 31 december heeft Piet een bedrag van € 19 (4 plus 15 dividend) op zijn beleggingsbetaalrekening staan. Hij heeft ook nog altijd de aandelen Ahold (25) en Randstad (6) op zijn effectenrekening staan. Op 31 december hebben de aandelen Ahold een beurskoers van € 29,50, de aandelen Randstad een beurskoers van € 41,25. Deze beurskoersen blijken uit het overzicht van de beleggingsrekening.

De waarde van de effectenrekening per 31 december 2024:

Aandelen Ahold	€ 737,50 (25 x € 29,50)
Aandelen Randstad	€ 247,50 (6 x € 41,25)
Totaal	€ 985

Op de beleggingsbetaalrekening staat een bedrag van € 19.
De totaalwaarde van de beleggingsrekening per 31 december 2024 is € 1.004.

Dat betekent dat voor deze beleggingsrekening in het formulier OWR in twee onderdelen ingevuld moeten worden, die van bankrekeningen en die van beleggingen.

In het formulier OWR in het **onderdeel bank- en spaarrekeningen** wordt de beleggingsbetaalrekening ingevuld.

In formulier OWR in het **onderdeel beleggingen** wordt voor de effectenrekening een beginwaarde van € 0 en een eindwaarde van € 985 ingevuld. Bij aankoopwaarde wordt € 996 ingevuld. Het reguliere voordeel (de dividenden) wordt ook ingevuld voor de effectenrekening. Dat bedrag is € 15.

In het formulier OWR mogen niet alle beleggingen op totaalniveau worden verwerkt. Deze moeten bepaalde gevallen dan worden uitgesplitst. Ter illustratie dient voorbeeld 2.

Voorbeeld 2

Belastingplichtige Marjolein heeft de volgende beleggingen:

1. Een beleggingsportefeuille bij de ING bank met daarin diverse aandelen en beleggingsfondsen.

2. Een beleggingsportefeuille bij DeGiro met daarin diverse aandelen, obligaties en beleggingsfondsen.
3. Een belang van 2% in de aandelen van Investerings BV met daarin diverse investeringen.

Deze drie bezittingen moeten alle drie apart worden opgegeven en verwerkt in het formulier OWR, in het onderdeel beleggingen. De inhoud van de beleggingsportefeuilles van de ING en DeGiro hoeft niet verder te worden uitgesplitst. Deze mogen worden gezien als één bezitting en dus wel op totaalniveau worden verwerkt in het formulier.

In het formulier OWR zullen zodoende drie beleggingen worden ingevuld en zichtbaar zijn (ING beleggingsportefeuille, DeGiro beleggingsportefeuille en Investerings BV).

De werkelijke rendementen van deze drie beleggingen worden uiteindelijk overigens wel met elkaar verrekend.

De waardevaststelling van het 2% aandelenbelang in Investerings BV zal vaak complexer zijn dan de waardevaststelling van de beleggingsportefeuilles bij de ING en DeGiro. Immers, van deze laatste zullen in de regel duidelijke jaaroverzichten beschikbaar zijn, terwijl voor het 2% belang in de BV gekeken zal moeten worden naar de onderliggende jaarrekening van die BV. Lees daarover meer in paragraaf 4.1.3.

5.1.3 In te vullen gegevens

Hiervoor is aangegeven welke voordelen onder het direct rendement op beleggingen vallen en wat wordt verstaan onder het indirect rendement en hoe dit moet worden bepaald.

Eerder in deze werkinstructie staat ook beschreven dat de inhoud van een beleggingsportefeuille bij het invullen van het formulier OWR wordt gezien als één bezitting en dus niet hoeft te worden uitgesplitst. In de hiervoor besproken voorbeeldcasus hoefden de aandelen binnen de beleggingsportefeuilles van de ING-bank en DeGiro niet verder te worden uitgesplitst bij het invullen van het formulier OWR.

Hierna wordt aangegeven welke financiële gegevens inzake beleggingen moeten worden ingevuld in het formulier OWR.

Bruto dividend

De reguliere voordelen uit effecten, waaronder het dividend op aandelen, andere winstuitkeringen of ontvangen rente op obligaties, moeten allemaal worden ingevuld in het formulier OWR. Uitgaande van het voorbeeld in paragraaf 3.1.2 is dit een bedrag van € 400 voor het ontvangen dividend op de aandelen Philips.

Op uitgekeerd (stock)dividend wordt dividendbelasting ingehouden. Deze voorheffing hoef je niet mee te nemen in het formulier OWR en komt dus niet in mindering op het dividend. De ingehouden dividendbelasting wordt immers als voorheffing verrekend op de aanslag inkomstenbelasting. Om die reden werk je in het formulier OWR met het bruto dividend.

Stockdividend hoeft niet als regulier voordeel in aanmerking te worden genomen in het formulier OWR. Dit zit namelijk al verwerkt in de eindwaarde van de effecten.

Waarde per 1-1 en aankoop in jaar

In het formulier OWR geeft de belastingplichtige de waarde van de beleggingen op 1 januari van het belastingjaar op. Uitgaande van het voorbeeld in paragraaf 3.1.2 is dit een bedrag van € 50.000. Als de belastingplichtige op 1 januari nog

geen eigenaar was van de beleggingen, maar pas later in het jaar, vult hij als waarde van de beleggingen op 1 januari € 0 in. Dit is het geval bij aankoop van beleggingen gedurende het belastingjaar.

Bij aankoop van beleggingen in het belastingjaar vult belastingplichtige het aankoopbedrag in het formulier OWR in. Uitgaande van het voorbeeld in paragraaf 3.1.2 is dit een bedrag van € 10.000 voor de aankoop van de aandelen Tesla. Het programma houdt dan automatisch rekening bij het berekenen van het werkelijk rendement met een storting van € 10.000.

Zie over de waardering van beleggingen paragraaf 4.5 van deze werkinstructie.

Waarde per 31/12 en verkoop in jaar

Daarnaast geeft de belastingplichtige de waarde van de beleggingen op 31 december van het belastingjaar op in het formulier OWR. Uitgaande van het voorbeeld in paragraaf 3.1.2 is dit een bedrag van € 65.000. Ook hier geldt dat als belastingplichtige op het eind van het jaar niet meer de eigenaar was van de beleggingen, hij als waarde van de beleggingen op 31 december € 0 invult. Dit is het geval bij verkoop van een beleggingen gedurende het belastingjaar.

Bij verkoop van beleggingen in het belastingjaar vult belastingplichtige het verkoopbedrag in het formulier OWR in. Uitgaande van het voorbeeld in paragraaf 3.1.2 is dit een bedrag van € 5.000 voor de verkoop van de aandelen Ahold. Het programma houdt bij het berekenen van het werkelijk rendement dan automatisch rekening met een onttrekking van € 5.000.

Zie over de waardering van beleggingen paragraaf 4.5 van deze werkinstructie.

Immigratie en emigratie

Bij immigratie gedurende het belastingjaar van de belastingplichtige, woonde belastingplichtige op 1 januari niet in Nederland. Ook nu vult de belastingplichtige bij waarde van de beleggingen in het formulier OWR € 0.

Omgekeerd geldt dat als de belastingplichtige gedurende het belastingjaar emigreert hij aan het einde van het jaar niet meer in Nederland woont. Als waarde van de beleggingen op 31 december vult hij € 0 in. In de casus is geen sprake van emigratie of immigratie.

5.1.4 Beleggingen anders dan in euro's

In de hiervoor besproken voorbeelden waren de bedragen in euro's. De bedragen hadden ook anders dan in euro's kunnen zijn. De bedragen die dan moeten worden ingevuld in het formulier OWR moeten worden omgerekend naar euro's. Bedragen in een andere valuta dan euro's moeten worden omgerekend naar euro's met de dagkoers of de maandkoers. Een belastingplichtige mag zelf kiezen welke koers hij gebruikt. De dagkoers is te vinden op de [website van de Europese Centrale Bank \(ECB\)](#) en de maandkoers op de [website van de Europese Commissie](#). Als de dagkoers niet beschikbaar is vanwege feestdagen of het weekend, dan moet hij rekenen met de slotkoers van de voorafgaande handelsdag.

5.2 Genietingstijdstip reguliere voordelen

Voor de toepassing van het formulier OWR wordt het moment waarop een regulier voordeel in aanmerking wordt genomen, bepaald op basis van het kasstelsel.

Voor particulieren is het uitgangspunt in de inkomstenbelasting dat het kasstelsel geldt. De inkomsten worden op basis van het kasstelsel genoten op het tijdstip waarop zij:

1. ontvangen zijn
2. verrekend zijn
3. ter beschikking van de belastingplichtige zijn gesteld
4. rentedragend zijn geworden
5. vorderbaar en inbaar zijn geworden

Dit is overeenkomstig hetgeen is bepaald in artikel 3.146 Wet IB 2001. Twijfel je, raadpleeg dan jouw VTA.

5.3 Bijgeschreven renten

Binnen bepaalde obligatie en deposito producten, wordt gewerkt met bijgeschreven rente. Dat betekent dat de rente (nog) niet uitbetaald wordt, maar in plaats daarvan bijgeschreven wordt op de hoofdsom. In het geval van bijvoorbeeld een obligatielening, wordt de bijschrijving van die rente zichtbaar in de waardering. De bijschrijving van de rente zorgt daarmee voor een ongerealiseerde waardemutatie.

In het formulier OWR wordt het kasstelsel gehanteerd als genietingstijdstip. Er zou daarom discussie kunnen ontstaan over het moment van belasten als de rente niet is ontvangen maar is bijgeschreven. In een recente uitspraak van Hof Amsterdam van 25 juni 2024 ([ECLI:NL:GHAMS:2024:2287](#)) heeft het Hof geoordeeld dat ongerealiseerde waardemutaties tot het werkelijk rendement behoren en dat bijgeschreven, maar nog niet betaalde rente, op die grond derhalve tot het werkelijk rendement in box 3 moet worden gerekend. Besloten is om deze uitspraak in de praktijk te volgen.

Het volgen van genoemde uitspraak komt er praktisch gezien op neer dat bijgeschreven rente wordt meegenomen als ongerealiseerde waardeinstijging, en daarmee als onderdeel van het werkelijk rendement, in het jaar van bijschrijving. Als de rente bijvoorbeeld een jaar later alsnog wordt uitbetaald, zal het zichtbaar zijn als een ongerealiseerde waardedaling in dat jaar. In datzelfde jaar zal de rente dan wel in aanmerking moeten worden genomen als direct rendement, op grond van het kasstelsel. Per saldo zal zodoende over dat jaar geen rendement in aanmerking worden genomen over deze in een eerder jaar bijgeschreven rente.

Voorbeeld

2024

1 januari 2024: Obligatielening met waarde € 1.000
 1 juni 2024: Rentebijschrijving van € 100
 1 december 2024: Obligatielening met waarde € 1.100

Ongerealiseerde waardemutatie 2024: € 100
 Regulier voordeel 2024: € 0
 Werkelijk rendement 2024: € 100

2025

1 januari 2025: Obligatielening met waarde € 1.100
 1 juni 2025: Uitbetaling bijgeschreven rente € 100
 31 december 2025: Obligatielening met waarde € 1.000

Ongerealiseerde waardemutatie 2025: -/- € 100
 Regulier voordeel 2025: € 100
 Werkelijk rendement: € 0

Het bovenstaande pakt mogelijk anders uit als de vrijstelling van artikel 5.12 Wet IB 2001 van toepassing is. Dit artikel heeft betrekking op lopende termijnen van inkomsten die betrekking hebben op een tijdvak van een jaar of minder. Op

grond van deze bepaling worden deze lopende termijnen vrijgesteld, mits het achterliggende vermogensbestanddeel ook in het bezit is van de belastingplichtige. In dit geval wordt de rente pas belast in het jaar van uitbetaling, als regulier voordeel, en niet in het jaar van bijschrijving. Neem bij vragen hieromtrent contact op met jouw vaktechnische lijn.

5.4

Geen kostenafrek

De Hoge Raad heeft geoordeeld dat bij de vaststelling van het werkelijk rendement op bezittingen geen rekening mag worden gehouden met aftrek van kosten. Eventuele kosten kunnen dus ook niet worden afgetrokken van het werkelijk rendement op de beleggingen. In het formulier OWR zie je om die reden geen rubriek terug waarin kosten kunnen worden opgegeven. Het werkelijk rendement dat wordt vastgesteld in het formulier OWR is daarom een bruto rendement.

Het niet mogen aftrekken van kosten is als uitgangspunt enkel van toepassing op 'eigen kosten' van de belastingplichtige, zoals transactiekosten op aangekochte of verkochte aandelen of beheerskosten van beleggingsportefeuilles. Onderliggende kosten die verdisconteerd zijn in het rendement of in de koers, zoals dat bijvoorbeeld bij veel beleggingsfondsen het geval is, hoeven daarom niet te worden gecorrigeerd (dit zou ook erg complex zijn). Denk bijvoorbeeld aan managementkosten en lopende kosten van het beleggingsfonds zelf.

Voorbeeld

Nicole koopt aandelen Shell voor € 10.000. Ze krijgt € 100 (1%) transactiekosten in rekening gebracht. Deze € 100 is niet aftrekbaar als kosten. Saïd houdt een beleggingsportefeuille aan bij DeGiro. Iedere maand krijgt hij hiervoor € 25 aan beheerskosten voor in rekening gebracht. Deze € 25 is niet aftrekbaar als kosten.

Bart houdt via een beleggingsportefeuille bij DeGiro een participatie in een Robeco Beleggingsfonds. De koers van dit Robeco beleggingsfonds stijgt in het lopende jaar van € 1.000 naar € 1.500. Feitelijk zitten hierin ook lopende kosten van het fonds verwerkt van € 100. Deze kosten hoeven niet te worden gecorrigeerd. Het zijn geen 'eigen kosten' van Bart, maar van het onderliggende fonds.

In het laatste voorbeeld wordt wel ervan uitgegaan dat het beleggingsfonds niet fiscaal transparant is, hetgeen in de regel het geval is bij grote beleggingsfondsen en financieel dienstverleners.

In het geval van kleinere private beleggingsfondsen is er een grotere kans op fiscale transparantie. Bij een transparant fonds worden de bezittingen, schulden, opbrengsten en kosten van het fonds pro rata toegerekend aan de achterliggende participanten. Dat brengt met zich mee dat in dat geval ook de kosten van het transparante beleggingsfonds kwalificeren als 'eigen kosten' van de belastingplichtige en aldus niet aftrekbaar zijn. Het is raadzaam jouw vaktechnische lijn te raadplegen als je met een dergelijke casus te maken krijgt.

Kennisgroepstandpunten over fiscale transparantie

Voor meer informatie over fiscale transparantie en de toerekening daarvan aan belastingplichtige verwijzen we ook naar een tweetal kennisgroepstandpunten van de Kennisgroep inkomstenbelasting niet-winst: [KG:202:2023:5](#) en [KG:202:2023:37](#).

5.5 Waardering beleggingen

Voor de bepaling van het werkelijk rendement op beleggingen moeten de beleggingen gewaardeerd worden per 1 januari en 31 december van het betreffende belastingjaar. Voor de waardering van de beleggingen wordt aangesloten bij de huidige wettelijke bepalingen in box 3. Hierbij geldt als uitgangspunt de hoofdregel van artikel 5.19 Wet IB 2001: beleggingen worden in aanmerking genomen naar de waarde in het economische verkeer.

Dit is herkenbaar voor belastingplichtigen en de Belastingdienst. De waarde aan het begin van het kalenderjaar komt dan overeen met de waarde die op basis van de huidige bepalingen in box 3 wordt opgevraagd in de belastingaangifte. De waarde aan het eind van het kalenderjaar komt overeen met de waarde aan het begin van het daaropvolgende kalenderjaar, die eveneens reeds in de belastingaangifte voor box 3 in dat kalenderjaar wordt uitgevraagd.

De waardering per 1 januari en 31 december is nodig om het indirecte rendement in de vorm van waardemutatie te kunnen vaststellen. Zie voor meer informatie hetgeen hiervoor is opgenomen.

Bovenstaand uitgangspunt maakt het voor belastingplichtigen overzichtelijk om het formulier OWR in te vullen, omdat voor de waarde van vermogensbestanddelen gebruik kan worden gemaakt van de waarden die al eerder zijn gebruikt voor box 3 in de aangifte en aanslag inkomstenbelasting. Bovendien zorgt het hanteren van dezelfde waarderingsregels voor een zuivere vergelijking tussen het forfaitair berekende rendement en het werkelijk rendement.

De waarde in het economisch verkeer betreft een objectief bepaalbare waarde. Dit betekent dat bij de bepaling van de waarde van de belegging die waarde in aanmerking komt die ook anderen dan de belastingplichtige aan die belegging zouden toekennen. Subjectieve elementen als affectiewaarde en beperking van de beschikkingsmacht die aan de persoon/eigenaar zijn verbonden, zijn niet van belang bij de waardering.

Relevant is wel het onderscheid tussen zogenaamde courante aandelen en incurante aandelen:

1. Courante aandelen zijn op de beurs genoteerde aandelen. In de regel wordt hiervoor de waarde in het economisch verkeer jaarlijks gerapporteerd op het jaaroverzicht van de betrokken financiële instelling. Deze kun je opvragen bij belastingplichtige.
2. Incurante aandelen zijn niet op de beurs genoteerde aandelen. Voor incurante aandelen geldt ook de waarde in het economisch verkeer. De belastingplichtige moet de aandelen echter zelf waarderen. In deze gevallen bestaat de kans op een waarderingsdiscussie. In geval van een dergelijke waarderingsdiscussie is het advies hiervoor jouw vaktechnische lijn te raadplegen.

5.5.1 Effecten die via Euronext Amsterdam verhandeld worden

In afwijking van artikel 5.19 Wet IB 2001 geldt voor effecten die via de beurs in Amsterdam worden verhandeld een apart waarderingsvoorschrift (zie artikel 5.21 Wet IB 2001). Deze aandelen worden kort gezegd gewaardeerd op de slotkoers van de laatste beursdag van een belastingjaar. Dat betekent dat de slotkoers van de laatste dag van het beursjaar geldt voor 31 december van dat belastingjaar en voor 1 januari van het daaropvolgende belastingjaar.

De meeste particulieren die aandelen/effecten in bezit hebben, hebben aandelen/effecten die verhandeld worden via Euronext. Deze aandelen worden door particulieren aangehouden via een financiële instelling. Dat heeft als groot

voordeel dat de waarde per 31 december van een belastingjaar door de financiële instelling als uitgangspunt gerenseigneerd wordt naar de Belastingdienst. Dit kan je zien in [5.1.2i](#)

Let op!

Niet alle beleggingen worden gerenseigneerd naar [5.1.2i](#) is dus niet uitputtend maar vooral een hulpmiddel.

Een bijkomend voordeel is dat als de particulier effecten heeft die worden verhandeld op buitenlandse effectenbeurzen (New York Stock Exchange, London Stock Exchange), en die aandelen worden aangehouden via een Nederlandse financiële instelling, dat ook de slotkoers van deze aandelen vermeld worden op het jaaroverzicht van de financiële instelling. Uitgegaan mag worden van de slotkoers die vermeld staat op het jaaroverzicht van de financiële instellingen waarbij deze aandelen worden aangehouden.

5.5.2 Incourante effecten

Incourante effecten zijn niet op de beurs genoteerde effecten. De waardebepaling van dit soort aandelen is lastig, juist omdat er doorgaans weinig gehandeld wordt in dit soort aandelen. Bijkomend nadeel is dat aan- en verkoopcijfers, als die er al zijn, niet gerenseigneerd worden aan de Belastingdienst. Deze waarde zal dan schattenderwijs moeten worden bepaald.

Als in het formulier OWR incurante effecten zijn opgenomen, waarvan te twijfelt aan de waardering, of er is een andere reden om na te gaan of de waardering klopt, zoals bijvoorbeeld een risicoselectie, vraag de belastingplichtige om zijn waardering te onderbouwen. Er zijn meerdere methodes om de waarde van dit soort aandelen te bepalen. Denk aan de rentabiliteitswaarde, de intrinsieke waarde, liquidatiewaarde. De zogeheten DCF (Discounted CashFlow) methode wordt door de Belastingdienst gebruikt voor de waardering van incurante aandelen. Op basis van deze methode kan, wellicht aangevuld met de intrinsieke waarde, of rentabiliteitswaarde, de uiteindelijke waarde worden bepaald.

Binnen de Belastingdienst is het LBVT ([Landelijk Business Valuation Team](#)) het aanspreekpunt voor waarderingen van onder andere aandelen op basis van de DCF-methode.

Voordat het LBVT wordt benaderd, stem je zaken eerst af in jouw vaktechnische lijn. Raadpleeg dus eerst jouw VTA IH als je er niet uitkomt.

Tips

Als je de belastingplichtige vraagt zijn waardering te onderbouwen:

- Vraag de meest recente balansen en verlies- en winstrekeningen van de betreffende BV op.
- Vraag of er recente aan- of verkopen zijn geweest.
- Vraag welke waarderingmethode de belastingplichtige heeft gebruikt.
- Vraag de berekening op.

5.5.3 Beleggingsfondsen van financiële instellingen

De waarde van deze beleggingen en het behaalde rendement (in rente of dividend) wordt door deze financiële instellingen gerenseigneerd naar de Belastingdienst. Deze gegevens zijn doorgaans in te zien in [5.1.2i](#). Omdat dit soort fondsen doorgaans niet-transparant zijn, kan in het formulier OWR volstaan worden met de waarde die op het jaaroverzicht is opgenomen. Die waarde komt overeen met de gerenseigneerde waarde.

5.5.4 Beleggingsfondsen van niet-financiële instellingen

Naast beleggingsfondsen van financiële instellingen (banken), bestaan er ook beleggingsfondsen die niet zijn aangemerkt als een financiële instelling en daarom zijn vrijgesteld om te renseigneren. Dat betekent dat de Belastingdienst geen contra-informatie heeft. In paragraaf 4.4.2 van de Handleiding gegevensaanlevering van bank- en beleggingsproducten is daarover het volgende opgenomen.

Onderstaande financiële instellingen worden voor waar het gaat om binnenlandse gegevensaanlevering vrijgesteld van aanlevering van gegevens:

- Fiscaal transparante beleggingsfondsen. Dit zijn aanbieders van beleggingsproducten met de juridische structuur van een maatschap, VOF, besloten CV of besloten fonds voor gemene rekening (besloten FGR). Zij hoeven geen gegevens aan te leveren;
- Beleggingsmaatschappijen en niet-fiscaal transparant beleggingsfondsen in vastgoed. Dit zijn aanbieders van beleggingsproducten in vastgoed met de juridische structuur van een BV, NV, SE, open CV of open fonds voor gemene rekening. Zij hoeven geen gegevens aan te leveren over beleggingsproducten in vastgoed.

Beleggingsmaatschappijen en niet-fiscaal transparant beleggingsfondsen die naast beleggingen in vastgoed ook andere beleggingsproducten aanbieden zijn voor de aanlevering van gegevens over deze andere beleggingsproducten niet vrijgesteld van gegevensaanlevering.

Ook zijn beleggingsmaatschappijen en niet-fiscaal transparant beleggingsfondsen die beleggingsproducten anders dan in vastgoed aanbieden niet vrijgesteld van aanlevering van gegevens. Voor de toepassing van bovenstaande is het niet relevant of er sprake is van een fiscale beleggingsinstelling.

Daar waar hierboven gesproken wordt over een vrijstelling van aanlevering van gegevens door een beleggingsfonds geldt deze vrijstelling ook voor de beheerder van dat fonds.

Dit soort fondsen kunnen zijn vormgegeven als een BV of NV, maar meestal gaat het om fiscaal transparante fondsen zoals een besloten CV of een besloten fonds voor gemene rekening.

Net als bij incurante effecten, moet de belastingplichtige de waarde per 1 januari en 31 december invullen. Twijfel je aan de waardering, of is er een andere reden om na te gaan of de waardering klopt, zoals bijvoorbeeld een risicoselectie, vraag de belastingplichtige om zijn waardering te onderbouwen.

Net als bij de waardering van incurante aandelen is voor de onderbouwing van de waarde van belang om de recente jaarrekening van het fonds op te vragen, een overzicht van recente aan- en verkopen van de participaties/aandelen, en de waarderingsmethode en berekening.

5.5.5 Fiscaal transparant fonds

Als er sprake is van een fiscaal transparant fonds, dan moeten de bezittingen en de schulden pro rata worden toegerekend aan de belastingplichtige. De bezittingen worden onderverdeeld in bankrekeningen, beleggingen, onroerende zaken en overige bezittingen.

Om te komen tot een juiste beoordeling van de waarde, heb je in ieder geval de jaarrekening nodig, de totale hoeveelheid participaties die het fonds heeft uitgegeven en de hoeveelheid participaties belastingplichtige in het bezit heeft.

Voorbeeld

Het transparante fonds Appeltje voor de dorst belegt in obligaties, aandelen en onroerende zaken. Het fonds heeft 10 participanten, en iedere participant houdt 10% van de participaties. Het eigen vermogen bedraagt € 300.000.

Hieronder is de balans weergegeven per 31 december van een jaar, naar waarde in het economisch verkeer.

Bezittingen (activa)		Schulden (passiva)	
Bankrekening	€ 25.000	Eigen vermogen	€ 300.000
Aandelen	€ 100.000	Schulden	€ 150.000
Obligaties	€ 75.000		
Onroerende zaken	€ 250.000		

De belastingplichtige heeft 10% van de participaties en is daarom voor 10% gerechtigd tot het eigen vermogen. Maar omdat het een transparant fonds is, moet de belastingplichtige per bezitting van het fonds zijn pro rata deel aangeven. Dat betekent dat in het formulier OWR vier onderdelen ingevuld moeten worden: bank- en spaarrekeningen, beleggingen, onroerende zaken en schulden.

In het formulier OWR in het onderdeel bank- en spaarrekeningen per 31 december moet worden ingevuld: 10% participaties in de bankrekening van Appeltje voor de dorst, dus € 2.500.

In het formulier OWR moet in het onderdeel beleggingen per 31 december worden ingevuld: 10% participaties in de aandelen van Appeltje voor de dorst, dus € 10.000. Dat is namelijk 10% van de aandelen in dit fonds (10% van 100.000). Ook moet daar worden ingevuld: 10% participaties in de obligaties van Appeltje voor de dorst, dus € 7.500. Dat is namelijk 10% van de obligaties in dit fonds.

In het formulier OWR moet in het onderdeel onroerende zaken per 31 december worden ingevuld: 10% participaties in de onroerende zaken van Appeltje voor de dorst, dus € 25.000.

In het formulier OWR moet in het onderdeel schulden per 31 december worden ingevuld: 10% participaties in de schulden van Appeltje voor de dorst, dus € 15.000.

Nadat de waarden per 1 januari en 31 december zijn vastgesteld, kan de vermogensvergelijking gemaakt worden. Dat doe je door de waarde per 31 december te verminderen met de waarde per 1 januari. In theorie is dit saldo de waardestijging (bij een batig saldo) of waardedaling (bij een negatief saldo) van de beleggingen. Maar dat is alleen als geen stortingen en onttrekkingen op beleggingen zijn gedaan. Is dit wel gebeurd, dan moet het saldo gecorrigeerd worden. De onttrekkingen worden bij het saldo opgeteld en de stortingen worden eraf gehaald. Zie voor meer uitleg daarover paragraaf 4.6.

5.6

Financiering van beleggingen; geen saldering met schulden

Mogelijk heeft de belastingplichtige de aangehouden beleggingen niet gefinancierd uit eigen middelen maar met een schuld. Een dergelijke schuld moet in het formulier OWR separaat worden vermeld onder het onderdeel schulden. Zie de desbetreffende werkinstructie over dit onderwerp.

Let op!

Het is dus niet de bedoeling dat beleggingen en daarmee samenhangende schulden gesaldeerd worden.

5.7 Toepassing vrijstelling groene beleggingen

Groen beleggen kun je doen door geld in te leggen in fondsen of bij banken die deelnemen in bepaalde (groen)projecten. Bijvoorbeeld projecten voor milieubescherming.

Op de site van de Belastingdienst kun je een overzicht vinden van fondsen en banken die groen beleggen (Klik op: [Overzicht fondsen en beleggingen met belastingvoordeel](#)). Alleen voor de projecten die op deze lijst staan, gelden bijzondere regels.

De groene spaartegoeden moeten in het formulier OWR worden ingevuld bij het onderdeel spaar- en banktegoeden. Zie daarvoor de betreffende werkinstructie. De waarden van groene beleggingen moeten in het formulier OWR worden aangegeven bij het onderdeel beleggingen. Lees daarover meer in deze paragraaf.

Voor groen beleggen en groen sparen geldt een specifieke vrijstelling en een extra heffingskorting.

Bij het bepalen van het werkelijk rendement bij groen beleggen moet rekening worden gehouden met de bestaande vrijstelling voor groene beleggingen in box 3. Groene beleggingen met een waarde van maximaal € 71.251 (€ 142.502 bij fiscale partners, cijfers 2024) op de peildatum van 1 januari zijn een vrijgestelde bezitting in het huidige forfaitaire stelsel. Per 1 januari 2025 is dit bedrag verlaagd naar € 30.000 (€ 60.000 bij fiscale partners).

De grens voor groene beleggingen is gekoppeld aan de peildatum 1 januari. Daarom wordt bij het bepalen van het belastbare werkelijke rendement van groene beleggingen de daarvoor geldende vrijstelling toegepast op een manier die rekening houdt met de peildatum van 1 januari. Het werkelijke rendement wordt pro rata vrijgesteld aan de hand van de situatie op de peildatum van 1 januari.

Let op!

Dit wijkt af van het algemene uitgangspunt dat bij het berekenen van het werkelijk rendement de peildatumsystematiek wordt losgelaten en rekening moet worden gehouden met alle bezittingen die een belastingplichtige in de loop van het jaar heeft, niet alleen met de bezittingen op 1 januari.

Het vrijgestelde deel van het werkelijke rendement van de groene beleggingen wordt berekend door het vrijgestelde bedrag te delen door het totale bedrag aan groene beleggingen op de peildatum 1 januari en de uitkomst hiervan te vermenigvuldigen met het totale werkelijke rendement van alle groene beleggingen. In formulevorm is dit:

$$\frac{\text{Vrijstellingsbedrag groene beleggingen}}{\text{Totale bedrag aan groene beleggingen op 1 januari 2024}} \times 100\%$$

Bij een vrijstelling van € 30.000 wordt dan bij een belastingplichtige met op 1 januari € 60.000 aan groene beleggingen 50% van het werkelijke rendement vrijgesteld.

Deze berekeningswijze heeft tot gevolg dat het werkelijke rendement van groene beleggingen volledig is vrijgesteld, als de waarde van deze beleggingen op de peildatum 1 januari lager is dan het vrijgestelde bedrag. Bij de berekening van het forfaitaire rendement van groene beleggingen is het forfaitaire

rendement ook nihil als de groene beleggingen op de peildatum onder het vrijgestelde bedrag blijven.

Voorbeeld

Adriana is alleenstaande en heeft op 1 januari 2024 € 85.000 groene beleggingen. De vrijstelling groene beleggingen bedraagt € 71.251. Ze ontvangt op 1 juni 2024 € 6.000 aan rente op de groene beleggingen en koopt op 1 juli 2024 voor € 10.000 aan nieuwe groene beleggingen. Aan het einde van het jaar zijn de groene beleggingen € 97.000 waard. Het werkelijk rendement op de groene beleggingen wordt dan als volgt berekend:

Waarde aandelen op 31 december 2024:	€ 97.000	
Waarde aandelen op 1 januari 2024:	€ 85.000	-
Verschil	€ 12.000	
Stortingen in 2024	€ 10.000	-
Onttrekkingen in 2024	€ 0	+
Indirect rendement	€ 2.000	
Reguliere voordelen in 2024 (rente)	€ 6.000	+
Werkelijk rendement 2024	€ 8.000	

Het werkelijk rendement van € 8.000 is voor een deel vrijgesteld. De vrijstelling wordt vervolgens naar rato toegepast op basis van het bedrag aan groene beleggingen op de peildatum 1 januari: $\text{€ } 71.251 / \text{€ } 85.000 = 84\%$ van het werkelijke rendement van de groene beleggingen van € 8.000 is dan vrijgesteld. Dat komt neer op een vrijstelling van € 6.720 en een te belasten bedrag van € 1.280. Dit bedrag geeft Adriana op in het formulier OWR bij het onderdeel beleggingen.